

Elhunyt özv. Kallós Lajosné

A szocialista társadalom odaadó harcosát, a hetvenéves korában elhunyt özv. Kallós Lajosné Lengyel Mária, a Szocialista Hazáért Erdemrend és a Felszabadulási Jubileumi Emlékérem kitüntetettjét kísérik el utolsó útjára, október 19-én, hétfőn Makón, a református ótemetőben.

Csaknem ötven éven keresztül — 1932. óta — volt tagja a pártnak, 1907. augusztus 31-én született a Szatmár megyei Olcsván. Születi kis haszonbérlettel, kertészkedéssel foglalkoztak. Korábban Makórol szarmaztak el, s a szatmári földön próbálgatták a már akkor is híres makói zöldségkultúrát meggyökerezteni. A háromgyermekes család azonban csakhamar örökös árvaságra maradt. Az édes-apa sebesülten jött haza az első világháborúból és súlyos betegség után, 1925-ben meghalt.

A nehéz sorsú család az apa elvesztése után vissza-

tért Makóra. Az időközben felcseperedett Mária kitanulta a gépi hímző, csipke-készítő mesterséget. 1928-ban ment feleségül Kallós Lajos makói asztalossegédhez aki a szociáldemokrata mozgalom közismert, és köztiszteletben álló harcosa, tisztviselője volt. Egyebek között két és fél évtizeden keresztül titkári funkciót is viselt.

Férje oldalán lépett be a munkásmozgalomba; a szociáldemokrata népmozgalom fáradhatatlan szervezőjeként ismerték. Aktívtagja volt a Vörös Segélynek, szervezte a gyűjtési akciókat a lebukottak, elhurcoltak családjainak segélyezésére. A felszabadulást követő napokban az éppen csak zászlót bontott Magyar Kommunista Pártba jelentkezett tagnak. Mindenütt ott volt, ahol felvilágosító, bátorító jó szóra és segítségre volt szükség. Élete mindvégig az egyszerű, szerény kommunista munkásszony életét példázta.

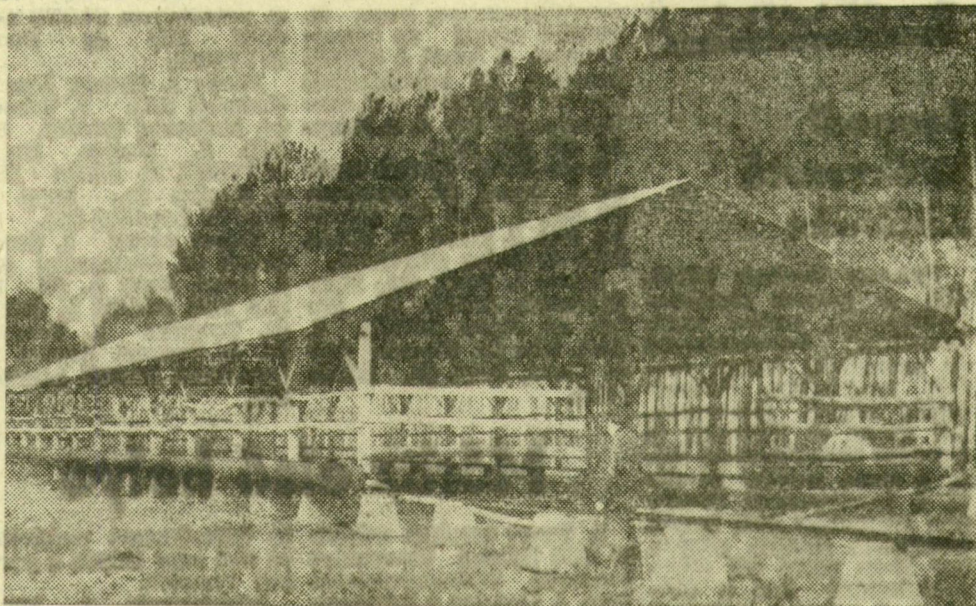
A 150 ezredik OTP-lakás

Szigetszentmiklóson, a fővárosi agglomeráció egyik nagy munkástelepülésén csütörtökön, tegnap ünnepséget tartottak abból az alkalomból, hogy elkészült az ország 150 ezredik OTP-beruházással készült lakása. S még egy kerek szám: ez a lakás a tízezeredik Pest megyében, amely a lakosság, a takarékpénztár, a tanácsok és az üzemek együttműködésével épült.

A nagyközségi tanácsház dísztermében rendezett ünnepségen Villányi Miklós pénzügyminiszter-helyettes mondott beszédet. A pénzügyminiszter-helyettes kiemelte, hogy különösen jelentősége van az OTP által finanszírozott beruházásokban a munkáslakás-építésnek: az elmúlt nyolc esztendő alatt több mint 57 ezer család jutott így kedvező feltételekkel otthonhoz. Sikeresen segítettek az ötödik ötéves tervidőszakban tízezer bányászcsalád lakáshoz jutását is.

„Sinen” az állatok

Tili-toli istálló Csengelén

Olcsó istálló a majorudvaron

Csengelén föltaláltak a tologatható istállót. Aki nem hiszi, járjon utána. Mi is ezt tettük.

Az Aranyhomok Termelőszövetkezet majorjához vezető úton már arról beszélgettünk az újdonságra vagy újságíró, hogy bizonyára furcsa sorsuk lesz a teheneknek Csengelén. Megyomják az egyik csengőt és betolják nekik a szecsakát, a másik jelre meg a lajt vizet. Mert mi mást is gondolhat az ember, ha hall egy hírt, Csengelén két odaváló kitalálta: sinen tolják a teheneket.

Aztán, mint minden „körüljáró” kiderült, a hír igaz, Csengelén is történt az Aranyhomok Tsz tehenészetében, és sin is van. Csak nem a teheneket tolják ki az istállóból, hanem fölülük húzzák el az épületet.

Amint azt Auer Mihály és Pignitzky András elmondta, ez az elképzelés Gazdovics József tsz-elnök fejéből pattant ki. Előbb hullámpalátetős kisvasútra gondoltak, de végül beérték

aluminium borítású, mozgó kármammal. A vezetőség és a műhelyesek is hozzáadták az ötlethez az észrevételüket, így épült 100 úszónok a hely. A faépület betontuskókra erősített sinen mozgatható. Amikor szükséges, traktorral odébb húzzák az istállót, hogy a markolóval gyorsan ki tudjanak trágyázni. Aztán mikor ott is összegyűlik az alom és eléri a kívánt szintet — visszahúzzák az istállót. Mivel évről évre kevesebb emberük van e nehéz munkára, összekötötték a kellemest a hasznossal.

A 48 méteres mozgatható istállót a térszben állították össze. Erős akácfa oszlopokból, vascsövekből, A tetőre alumínium lemezt raktak, hogy könnyebben guruljanak a beépített görgők. Mindössze háromszázezer forintjába került ez a közönségnek. Lényegesen olcsóbb, mint a dunántúliak ajánlata, amely szerint egy férőhely tízezer forint lett volna. (A tili-toli istállóban 3 ezer forint.) Előnyeként emlegetik még a csengeleiek, hogy miután behajtanak a legelőkről, tarlókról, bálás szalmával körberakják az épületet, s máris kész a jóságoknak a téli szállás.

A homoki térszben különben a tehenek is „sinen vannak”. Az utóbbi években a szarvasmarha-tartás költségei „nullára” futottak, s a mostani előjelek szerint többletbevétele várható. Tavaly elszámolás után 30 fillér nyereségük maradt egy liter „ártámogatásos” tején. (Nyolc forint 30 fillér volt ötlethez az észrevételüket, így épült 100 úszónok a hely. A faépület betontuskókra erősített sinen mozgatható. Amikor szükséges, traktorral odébb húzzák az istállót, hogy a markolóval gyorsan ki tudjanak trágyázni. Aztán mikor ott is összegyűlik az alom és eléri a kívánt szintet — visszahúzzák az istállót. Mivel évről évre kevesebb emberük van e nehéz munkára, összekötötték a kellemest a hasznossal.)

lér nyereségük maradt egy liter „ártámogatásos” tején. (Nyolc forint 30 fillér volt ötlethez az észrevételüket, így épült 100 úszónok a hely. A faépület betontuskókra erősített sinen mozgatható. Amikor szükséges, traktorral odébb húzzák az istállót, hogy a markolóval gyorsan ki tudjanak trágyázni. Aztán mikor ott is összegyűlik az alom és eléri a kívánt szintet — visszahúzzák az istállót. Mivel évről évre kevesebb emberük van e nehéz munkára, összekötötték a kellemest a hasznossal.)

A mostani 2 ezer „állományi létszámot” megtelelelőnek tartják. Ennyi állattal még bír a közösség. Elegendő az 1200 hektáros szétszórt legelő füve, s a csaknem 500 hektár lucernás termése. Természetesen ezt szecsakának, szénának való zöldtakarmánnyal egészítik ki, s vásárolnak hozzá abrakot is. A nagy területű gazdaság — több mint ötezer hektár — egyik erősségének tartják az állattenyésztést. Hogy ne legyen nagyon egyoldalú az ágazat, két éve libatartásba fogtak. Most már szinte mindenhol libák gágnak.

Negyven-negyvenöt ezer szárnyast számolnak év végére a kelőpataki, a Honfoglalás, az alsó-csengelei majorban és a csikótelepen.

A csengelei példa többek között két dolgot igazol: nem szegény visszatérni a valamikor jól bevált gyakorlatokhoz (karámos üszörtartás), és kevés pénzzel többet lehet fejleszteni azt. Mint például a tili-toli istálló.

Majoros Tibor

Jövőre

Farkas Ferenc szerzői estje

A Zeneművészek Szövetsége területi csoportjának értekezlete

Az elmúlt időszak munkájának értékelésére és az 1981/82-es évad munkatervének kidolgozására hívta össze soros plenáris értekezletét a Magyar Zeneművészek Szövetségének dél-magyarországi csoportja Szegeden, a zeneművészeti főiskolán. Weninger Richárd, a területi csoport titkára beszámolójában elmondta, az elmúlt időszakra tett vállalásait teljesítették. Különösen fontosnak ítélte a szövetségi csoport érdekvédelmi tevékenységét: a filharmónia nemcsak a koncertek, de a közreműködők létszámát is csökkenti, ezért fontos vívmányuk volt, hogy a szövetségi csoport közbenjárására az itt élő művészek is szép számban kaptak fellépési lehetőségeket a különböző bérleti szervezetekben.

Tavaly novemberben grúz delegációt fogadtak, az ottani kulturális miniszter vezetésével, idén februárban ismét megtartották általános iskolásoknak a hagyományos, rendkívül énekorákat, s a második évtizedébe lépett rendezvénysorozatuk. A Mai magyar zene hete ezúttal sem csupán szegedi zeneművészek közreműködésére korlátozódott, hanem mellettük fölléptek kecskeméti, bajaiak, gyulaiak. Sőt, a zárókoncertet bemutatták a kecskeméti Kodály Intézetben is. A közelmúltban lezajlott kamarazenei hét vendége ezúttal Szokolay Sándor volt, s a programokkal kapcsolatban fölmerült, hogy a jövőben aktivizálni szeretnék a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola ének-zenei tanszékét, nem utolsósorban abból a megfontolásból, hogy a modern zene számos meg ma sem igen kapja meg az öt megillető helyet pedagógiai gyakorlatunkban.

Az 1981/82-es évad munkatervének körvonalazásakor szóba került, hogy a Lengyel Kultúra kérésére Karol Szymanowski zeneszerző születésének centenáriuma körül a dél-magyarországi csoport emlékezik meg reprezentatív hangversennyel Budapesten, illetve Győrben. A mai magyar zene hetének érdekes színfoltjaként igérkezik, hogy Farkas Ferenc mellé, akinek szerzői estje kerül a rendezvények középpontjába. meghívják azt a tízezer zeneszerzőt

is, akiknek korábban hasonló módon tartottak szerzői esteket Szegeden.

Papp Györgyné, a Szeged m. j. városi tanács vb művelődésügyi osztályának ízelőadója a Kodály centenáriummal kapcsolatos elvárásokról beszélt. Az Éneklő ifjúság hangversenyeken valamennyi kórusműsorán szerepel Kodálymű, ünnepi kóruskoncertet is terveznek, s a helyi együttesek bekapcsolódnak a televízió körkapcsolásos hangversenyprogramjába. Szak-

mai előadások, módszertani tanácskozások, diákköri konferenciák, lendhagyó énekcsoportok, módszertani kiadvány, valamint a Somogyi-könyvtár műhelyszereiben Erdős János és Gönczi László helytörténeti munkája emlékeztet meg Kodályról; a Munka és műveltség zenei vetélkedőinek témája a nagy magyar zeneszerző élete és munkássága lesz a megyében dolgozó szocialista brigádok számára.

Minden negyedik — fiatal

A sándorfalviak egynegyede fiatal, 14 és 30 év közötti, s ez arra enged következtetni, hogy szerényebbek a község vezetőinek utánpótlási gondjai. Hiszen a sok fiatal eleve „frissítheti a falu vérkeringését”, élővé, lendületesé teheti mind a munkahelyi, mind a közéleti tevékenységet. S kell-e ennél nagyobb garancia a jövőre?

E biztató számok azonban korántsem a valóságos állapotokat tükrözik. A mintegy 2 ezer fiatalnak legalább fele naponta eljár otthonról, ki tanulni, ki dolgozni. Kora reggel indulnak, késő délután érnek vissza. A „hazaiak” így nem nagyon számíthatnak rájuk, sem hétköznap, sem ünnepnap. (Gyakorlat bizonyított, hogy a városhoz szokott ember nem a faluban keresi boldogulását, szórakozását.) A diákok tanulmányaik befejeztével továbbra is otthon laknak ugyan, de munkát ők is vidéken vállalnak. Néhány vasas szakmától eltekintve otthon ugyanis kevés a választási lehetőség. Előmeneteli érdeklődés, társadalmi megbízatásokat is inkább az iskolában vagy a munkahelyen vállalnak.

S az otthoniak? Oroszi János, a községi KISZ-bizottság titkára cseppet sem derűlátó. A kilenc KISZ-alszervezet 235 tagja dolgozhatna, ha akarja. Valahogyan nem akarózik... A ktsz és a Magyar-Lengyel Barátság Termelőszö-

vetkezet KISZ-eseinek szép eredményei vannak — a többiek is megtartják ugyan a taggyűléseket, de a rendszeres munka hiányzik, inkább alkalmoszerű. Nyoma sincs a fiatalos hévnek, lendületnek, s ezt hiányolja leginkább Király József, a községi pártbizottság titkára is.

A tanács, a pártbizottság figyelembe veszi a fiatalok érdekeit, döntéseikbe bevonják az őket képviselő KISZ-bizottságot. Sajnos, a bizottságnak is inkább a határozatképtelen ülések száma a több — az érdemi, irányító munka tettenérhető nyomai helyett. A titkár és a néhány „jóralvó” KISZ-es segítőkzandéka elenyészően kevés ezügyben. A munkahelyeken, a gazdasági vezetők, a pártalapszervezetek sokat tudnának segíteni, természetesen nem utasítással, beszámoltatásokkal, s nem a fiatalok jogainak látványos hangoztatásával.

Az úttörőmozgalomban kedvvel, örömmel vesznek részt az általános iskolások. Nem lenne szabad elfecsérelni ezeket az értékeket 15 éves kor után sem. S ez leginkább magukon a fiatalokon múlik. Néhány napja tartottak ifjúsági parlamentet a község egyik vállalatánál — érthetetlen érdektelenséget, közömböséget tapasztalva, éppen az érintettek részéről. A huszonevest, aki alig néhány év választ el a dicső úttörőkorszaktól, természetesen más gondok foglalkoztatják, mint annakidején, többnyire anyagi természetűek. Mégis, mi az oka, hogy pénzrel akarunk gyógyítani találni minden vélt és valós sebükre? A közösségi társadalmi munka, a KISZ-munka valóban olyan értéktelen lenne, hogy azt már a fiataloknak sem éri meg vállalni? Csupán azért, mert nem fizetnek érte?

M. E.

Koszorúzás a Bocskai-emlékműveknél

Az almosdi győzelem évfordulója alkalmából, csütörtökön megemlékezéseket és koszorúzásokat tartottak Debrecenben, Derecskén, Hajdúböszörményben, Hajdúszoboszlón, Kismarján, Nagykereken és Szerencsen a Bocskai-szobroknál és

emlékműveknél. Bocskai István fejedelem csapatai, 1604. október 15-én arattak elsőprő győzelmet a Hajdú-Bihar megyei Almosd község határában, az ellenük küldött császári seregek fölött.

A magyar polgári légi forgalom jubileuma

Harmencöt évvel ezelőtt, 1946. október 15-én szállt fel a budaörsi repülőtérrel Debrecen, illetve Szombathely irányába a Magyar-Szovjet Légiforgalmi Részvénytársaság első két járata. Ettől a naptól számítják a magyar polgári légi forgalom újjászületését. 1947-től már határainkon túra is közlekedtek a Maszovlet gépei. A magyar-szovjet közös vállalat — amelyet az 1948-ban aláírt légi forgalmi egyezmény alapján hoztak létre — 1954. november 25-ig működött, amikor a szovjet fél átadta részeseledését a magyar államnak, és ezzel létrejött a Maszovlet jogutódaként a Malév, a Magyar Légiközlekedési Vállalat.

Sok tény jelzi a magyar légi közlekedés 35 éves fejlődését. 1947-ben — a Maszovlet első üzleti évében — a járatok száma alig haladta meg a két és fél ezret, tavaly pedig elérte a 15 ezer 700-at. A kezdeti két és fél ezer járat még csak 72 ezer kilométert tett meg egy év alatt, kevesebbet, mint amennyi a Malév jelenlegi útvonalának hossza, egyszeri oda-vissza repülésnél. Tavaly már húsz és fél millió kilométert tettek meg a magyar gépek, s fedélzetükön 920 ezren utaztak, szemben az 1947. évi, alig több mint 30 ezerral.

A Maszovlet megalakulásának 35. évfordulójáról a Malév moszkvai képviselőjén és itthon, a Ferihegyi repülőtéren ünnepélyesen emlékeztek meg. A budapesti ünnepi gyűlésen Jávör József, a Malév vezérigazgatója emléklapot adott át a magyar repülés veteránjainak, Moszkvában pedig ugyancsak ilyen emléklapot vehettek át a Maszovlet egykori dolgozói.